

Sudbina „Pančevca”

Ovih dana rešava se i ta stvar. Juče i danas Narodna skupština raspravlja o predlogu Zakona o javnom informisanju i o elektronskim medijima. Ukratko, 81 javno glasilo – uključujući i „Pančevac” – ide na doboš, da se tako izrazimo. Ide i „Studio B”, bez brige, kao i RTV Pančevo, ako se ne varam, ali to trenutno nije tema; biće. Ištvan Pastor (SVM) lepo je rekao da je reč o privatizaciji „silom” i „po svaku cenu”, ali i da će glasati za taj predlog, jer da su Mađžari zadovoljeni ustupcima koalicionog partnera SNS-a.

Hoće li i Pančevci biti zadovoljni? Naime, do jula 2015. nama, „Pančevcu” to jest, predstoji sledeće: ili će nas neko kupiti pa šta nam dobri Boga da; ili će se akcije podeliti novinarima ako nas baš niko neće; a ako ni novinari ne budu hteli, onda zbogom diko, najstariji i najtiražniji nedeljnik u Srba ugasiće se jer ne treba nikome.

Razmotrimo sada šta to znači. Kao prvo, vlast misli da će se umiliti Evropi i kapitalizmu tako što će odrezati i na doboš prodati javna glasila čiji su osnivači bile lokalne zajednice. Kao da im je to od ćaće ostalo, pa mogu da prodaju; ali šta je –tu je. „Pančevac” sada može nastaviti da strepi: hoće li na tenderu najbolju ponudu dati neko ko je namerio da nas rastera kao mačke s jebišta, pa da dovede svoje poslušne novinare u civilu? Hoće li neko da kupi ovaj list samo da bi ga preprodao kad dođu bolja vremena? Bilo kako bilo, novinari „Pančevca” izlaze na tržište najamne radne snage kao roblje i u tome su nalik na ostatak najamne radne snage u ova neoliberalna vremena. Možemo teorijski da zamislimo budućeg vlasnika kome će biti jako stalo da „Pančevac” piše istinu, da bude blagovremen, potpun i objektivan; da služi javnom interesu i svojim sugrađanima – pa šta košta da košta. Praštajte, sestre slatke i braćo u Hristu, ali ja takvog privatnog vlasnika „Pančevca” teško mogu da zamislim u ova lopovska vremena i verujem da me razumete.

Kazaće neko: lako je tebi iz „Vremena” da popuješ, vi ste sami svoji vlasnici, kao i oni iz lista „Danas”. E, to hoću da kažem: najbolje je kad su novinari vlasnici svojih novina; za njih, za novine, za čitaoce i za javni interes. Novinari „Pančevca” to predlažu i traže godinama; takvih primera ima širom sveta i svi redom su uspešni i samoodrživi. Ali ovaj zakonski predlog daje prednost privatnom kupcu, od čega s pravom strepimo; znamo mi njih iz dosadašnjih privatizacija... Briga njih i za javni interes i za čitaoca i za lokalnu zajednicu.

Novine, pogotovo ovakve kakve imate u rukama, nešto su drugo i veće od običnog preduzeća. Još je Tomas Džeferson, jedan od otaca-osnivača SAD pre dvesta godina napisao da bi više voleo da živi u zemlji gde nema vlade ali ima slobodne štampe nego obrnuto.